

DEN TYSKE NASJONALSOSIALISMEN.

Med bakgrunn i mange års kamp for Nasjonal Samling før og under den tyske okupasjon, og de opplevelser og erfaringer dette gav i form av krigsdeltagelse, politisk etterkrigsoppgjør og meningsundertrykkelse frem til idag, er det med en viss forbauselse man studerer bokens tittel og omslagsbillede. Normalt ville man forvente seg en tittel som "Nazismen i Norge" og omslagsbillede burde vel i det minste hatt hakekorsets skygge i bakgrunnen.

Man spør seg om dette kan være et forsøk fra representanter for etterkrigs generasjonen på å gi en objektiv fremstilling av Nasjonal Samlings historie?

Et studium av bokens innhold må føre til den tro at minst en av forfatterne har hatt en ærlig vilje til å gi en slik objektiv fremstilling. Store deler kan faktisk neppe kritiseres selv av en som "ikke måtte ha lært noe" i løpet av de forgangne år.

Tross dette er boken blitt en totalt misvisende fremstilling av bevegelsens mål og meninger og av mennesket Vidkun Quisling i særdeleshet. Når man kan komme til et slikt resultat så er det selvfølgelig fordi resultatet er gitt på forhånd og sogar fastlagt i bokens forord. I sprogbruk og formuleringer er brukt en farvelagging som bare kan finne dekning i krigens og etterkrigstidens målrettede propaganda. I sin iver etter å komme frem til de "rette" konklusjoner roter man seg inn i direkte selvmotsigelser, og boken er spekket med mer eller mindre grove feil, særlig i billedtekstene. I noen grad kan dette skyldes den hjelp som forfatterne har fått fra NS-folk, men det er tross alt forfatterne som er ansvarlige for bokens innhold, og en smule bistand under korekturlesingen, fra de samme NS-folk, ville ha vært til stor hjelp.

Fellesnevneren: Når man setter seg fore å skrive en bok som denne, får man utvilsomt i sitt ordbruk behov for en fellesbetegnelse på alle de nasjonale bevegelser som i mellomkrigstiden stod frem i Europa. Dette kan også være et problem for dem som har et helt annet syn på begivenhetene enn forfatterne av denne bok. I propagandaens epoke var "nazismen" almindelig brukt. Dette er en betegnelse oppfunnet av de tyske kommunister og anvendt som skjelsord i den politiske kamp. Under og etter krigen er ordet blitt brukt i forbindelse med krigspropagandaen og forbindes sikkert av de fleste med påstander om de forferdeligste overgrep mot forsvarsløse mennesker i de tyske konsentrasjonsleire, og alt annet som mer eller mindre riktig som den seirende part fant formålstjenelig å bruke i sin psykologiske krigføring. Betegnelsen aksepteres sikkert ikke av de tyske nasjonal-sosialister og ville under enhver omstendighet bli avvist av alle som ognet til Nasjonal Samling. Det ser ut til at forfatterne har forstått at bruk av denne betegnelse ville ha vært misvisende. Istedet tyr man nokså konsekvent til ordet fascisme.

I betraktning av at de bevegelser man ønsker å sette en fellesbetegnelse på, alle la sterk vekt på det nasjonale innslag og vel også mente seg å ha en mer eller mindre sosialistisk målsetting, burde man vel heller holdt seg til den betegnelse som er valgt på bokens første side, nemlig nasjonalsosialisme. Tilhengere av Nasjonal Samling ville antagelig ved litt ettertanke kunne føle seg hjemme under denne fellesbetegnelse, selv om det i alle år følte problematisk å forklare at man var nasjonal og sosialist, uten dermed å være en avlegger av den tyske nasjonalsosialisme. At slike kortslutninger selvfølgelig vil måtte oppstå, særlig om man tar motstanderes propaganda i betraktning, er en selvfølge, men det burde heller ikke være vanskelig å forstå at kortslutningen kan bli ganske feilaktig.

SV er utvilsomt et parti med sosialistisk målsetting, og partiet vil vel i gitte situasjoner også hevde at det står for bevaring av nasjonal kultur og nasjonale verdier, men alle ville vel innse at det måtte bli grovt feilaktig dermed å betegne partiet som nasjonal-sosialistisk. Det må til syvende og sist være de mål og idéer som som Nasjonal Samling stod for som karakteriserer bevegelsen, ikke propagandasjabboner. Her stod Nasjonal Samling sterkt med en grunnlegger og leder som hadde store erfaringer fra den russiske revolusjon,

og som i utgangspunktet, som de fleste, også hadde følt seg tiltrukket av de kommunistiske idéer. Bokens forfattere aksepterer hans intelligens, hans evner til logisk tenkning. Han har sikkert satt seg grundig inn i de idéer som den russiske revolusjon bygget på. Hans tenkning og planer for dannelse av den politiske bevegelse Nasjonal Samling begynte å ta form allerede i begynnelsen av tyveårene. Hans grubling omkring den ideologi som skulle være fundament for bevegelsen, fortsatt frem til de skjebnsvangre skudd på Akershus Festning avbrøt hans livsbane. I så måte er det vel meget som taler for at Nasjonal Samling hadde et bedre ideologisk fundament enn noen av de andre nasjonale bevegelser i Europa. Dette var ingen etterplapring av tyske eller italienske idéer, men et sarnorsk fenomen. Hvor riktig teksten til bokomslaget bakside er, vites ikke, men det kunne meget vel, under andre omstendigheter, ha intruffet at Quisling hadde blitt en av Europas mest betydningsfulle menn.

BOKENS FORORD.

Her starter man med å velge betegnelsen fascisme som fellesnevner for de nasjonalsosialistiske bevegelser i Europa. Fascismen er den italienske utgave av nasjonalsosialismen, og bare det. Om man aksepterer at dette er riktig vil man senere i boken oppdage hvor feilaktig dette valg kan bli.

Sitat: Uten tysk hjelp ville Nasjonal Samling ha blitt en sekt - en ubetydelighet i norsk historie.

Tyskerne kom selvfølgelig ikke til Norge for å hjelpe NS, og det burde idag være tilstrekkelig dokumentert at Terboven og hans stab heller hadde ønsket seg et samarbeide med et administrasjonsråd enn med NS.

Odd Melsoms bok: På nasjonal uriaspost, utkom i 1975. Den viser klart hvorledes dette forholdt seg. Boken har vært tilgjengelig for forfatterne, men gjenfinnes ikke i litteraturhenvisningen. Det gjelder forøvrig for all annen litteratur som kunne bragt motforestillinger inn i den hengemyr som forfatterne, i likhet med største delen av det norske folk forøvrig, er fastsuset i.

Sitat: I stedet seilte NS inn i landsforraderiets skygge, først gjennom Quislings egne samtaler i Berlin, hvor han tilbød seg assistanse i tilfelle tysk invasjon, senere gjennom statskuppet 9. april.

Det er ingen steder dokumentert at Quisling før 9. april gav tyske myndigheter opplysninger av en slik art at ikke en hvilken som helst skolegutt kunne ha fortalt dem det samme. I sine utredninger om den europeiske situasjon har han ikke meddelt noe som han ikke offentlig har gjort til kjenne gjennom taler og artikler kontinuerlig fra 1935 frem til den tyske invasjonen. Den partipolitikernes høkring med det norske forsvar, og deres lett gjennomskuelig falskspill med den erklærte norske nøytralitetspolitikk fikk sin logiske konsekvens 9. april 1940. Quisling hadde ikke hatt noen stilling i det norske forsvar som gav ham innsyn i forsvarshemmeligheter på mange år, om noe sådant overhode fantes. Han var totalt isolert fra offentlige stillinger som kunne gi ham innsyn i et mulig falskspill mellom norske ansvarlige politikere og representanter for vestmaktene.

Antagelig har hans møter med tyske autoriteter sett fra hans synspunkt mest tjent til egen orientering om hvilke muligheter som forlå for tysk angrep. Hva han fikk vite var vel det samme som de tyske myndigheter med styrke hadde foreholdt de norske. Man ville ikke rolig se på flere Altmarkaffærer.

Siden boken i forordet angir som mål at den skal gi nye impulser til fortsatt forskningsinnsats, kan vi her an vise et interessant felt som hittil har fått hvile i behagelig omtåketthet: Hvilke ansvarlige norske politikere hadde kontakter med vestallierte før 9. april? Når og med hvem? Hva snakket de om? En hvisken i øret om hva som var den norske regjering virkelige innstilling til nøytralitetskrenkelser fra det hold, måtte ha fortonet seg som den rene invitasjon.

Quislings regjeringsdannelse 9. april blev foretatt på et av Tyskland okupert område, og bygget på kunnskap om følgende kjensgjerninger: Danmark var okupert i løpet av en natt. Det danske kongehus og den danske regjering hadde bøyet seg for okkupasjonsmakten og dermed sikret dansk suverenitet i okkupasjonstiden.

Tyskland hadde i løpet av den samme natt okkupert de viktigste havnebyer langs hele norskekysten.

Kongehuset og den norske regjering hadde avslått de tyske krav og var flyktet fra Oslo. Koht hadde over norsk radio feilaktig opplyst at det var gitt ordre om allmindelig mobilisering. (Beslutningen var stille mobilisering.) Gjennom Kohts opplysning fikk den virkning av allmindelig mobilisering og måtte bli oppfattet slik av okkupanten.

Dermed var Norge kastet inn i en krig viss utfall var gitt på forhånd. Mulighetene for store tap av menneskeliv og verdier var uoverskuelige. Norsk suverenitet ville gå tapt og folkets lidelser i en okkupasjonstid kunne bli katastrofale.

Tror noen at Quisling ikke innså hvor lagom han stillet seg til for hugg ved denne regjeringsdannelse? Han har selv sagt at dette var et skritt tatt av ham og ham allene. Skulle det mål bli nådd som han satt seg med regjeringsdannelsen var det timer om å gjøre. Taktisk sett innså han sikkert at han burde vent å se noen dager, men da ville ikke målet om opprettholdelse av landets suverenitet og forhindring av krig bli nådd.

Tyskerne hjalp ikke Quisling. De fant andre og mer formålstjenlige samarbeidspartnere, og krigen var et faktum. Under pågående krig sørget siviladministrasjonen for rask og effektiv mobilisering av norsk arbeidskraft til bygging av tyske flyplasser. Arbeidslediget måtte jo forhandles for enhver pris, og her var det høye time-lønner å hente. Denne effektivitet skapte raskt luftherredømme for tyskerne i Trøndelag og nordover. De vest-allierte ekspedisjonskorps gikk rett inn i denne rottefelle og fikk sine forbindelseslinjer avskåret. Quisling blev foræder. Samarbeidsmennene blev hans bødler.

Sitat: Patiets rolle blev senere fullendt i forsøkene på å støpe det norske samfunn om fra bunn etter den nasjonalsosialistiske formel. Dette ser ut til å være bokens første selvmotsigelse. På side 16 fester man seg nemlig ved at "fascismen (her = nasjonalsosialismen) og dens usedvanlig frie forhold til doktriner". Det fantes altså ingen annen formel å støpe etter enn Nasjonal Samlings program. At bevegelsen under krigen var ille plaget av tyske beraterer som på død og liv skulle prakke på NS tyske erfaringer kan gjerne innrømmes. Det dreiet seg ikke så meget om hvad som skulle gjøres, som om hvorledes.

Påstanden om at NS ville forblitt en sekt uten tysk hjelp kan fortjene en nærmere vurdering.

Det synes innlysende at Quisling hadde grundige kunnskaper om marxismen og leninismen, og dermed også sikker erkjente at mulighetene for å vinne frem med nye revolusjonære ideer bare var tilstede under helt bestemte samfundsforhold. En tendens til slike forhold hadde vi muligens i Norge i tiden etter 1. verdenskrig frem til begynnelsen av tredveårene. Etter dette bedret de økonomiske forhold seg betraktelig, ikke minst på de ringvirkninger som fremgangen i Tyskland fikk.

Det aksepteres idag at Quisling besatt en usedvanlig høy inteligens, og at denne i første rekke ytret seg ved logisk tenkning med lange, tildels ubegrensede, perspektiver. Med dette som bakgrunn er det kanhende ikke så merkelig at Quisling ikke deltok med så stor iver i partidannelsen i 1933, og at han heller ikke interesserte seg særlig for det interne kjegl i bevegelsen etter valgnederlaget i 1936, selv om dette førte til at han blev sittende tilbake med en forholdsvis reduert kjerne av trofaste tilhengere. Han innså ganske sikkert at forholdene ikke lå tilrette for noe gjennombrudd for nye tanker. Derimot så han truende skyer trekke opp over Europa. Han satt sin kraft inn på å advare mot dette og beskrev forløpet frem til 9. april 1940 med slik nøyaktighet allerede i 1936 at noen snakket om hans profetiske evner som om det dreiet seg om en slags overnaturlige spådommer. Ser man nærmere på saken innser man uten videre at det dreier seg om store kunnskaper parret med høy inteligens som nesten lovmessig må lede til de riktige slutninger. Dette er noe som går igjen i alt som har med Nasjonal Samling å gjøre og det innebærer at vi idag ser at ganske andre frems

fører

de samme tanker, muligens intetanende om hvor de stammer fra. Det går ikke en uke uten at betydelige personligheter taler med Quislings røst i debattinnlegg i Aftenposten. Det gjelder vårt kulturelle forfall, vår forsvarspolitik, vår utlevering av Norge som frontlinjestat i et evt. kommende stormaktsoppgjør, vår uhyggelig utsatte posisjon strategisk sett osv.

Tørner supermaktene sammen blir det livsviktig for Sovjet som første skritt å besette Norge. Lykkes ikke dette i løpet av en ukes tid, men USA klarer å få et sterkt fot-feste for et langvarig krigsoppgjør i dette land, da kan det godt hende at Norge til syvende og sist blir befridd, men det man har kjempet for å bevare eksisterer antagelig ikke når røyken har lagt seg.

okkupasjon,
Får vi en mangeårig Sovjet-okkupasjon, og gale unge mennesker som har forlest seg på ~~den romantiske~~ hjemmfrontromantisering, forsøker seg på en slike barnestreker under en ~~en slikt system~~, slik da får man oppleve Lenins oppskrift, hvor 'vannet tappes ut av det hav som fiskens svømmer i', det vil si at befolkningen avmarsjeres i retning Sibir.

Det blir norske historikerens uvisnelige ansvar at de i alle etterkrigsår har fungert som den psykologiske krigførings forlengede arm, istedetfor å ta opp den veldige utfordring som har ligget i å avdekke alle krigsløgnen, alle intriger, alle de bakenforliggende sammenhenger som utløste den annen tredveårskrig, 1914-1945. Ingen Mussolini, Hitler eller Franco hadde vunnet frem uten som motvekt mot den truende kommunisme, og hvor hadde Italia, Tyskland og Spania vært idag om kommunismen var blitt valgt istedet?.

Boken "Den norske nasjonalsosialismen" bærer i høy grad preg av at historiens gang skal beskrives ut fra "den materialistiske historieoppfatning".

I disse dager raser muligens det kommunistiske herredømme sammen overalt hvor det nu i generasjoner har slavebundet sine undersätter. Hele tragedien legges nu åpen for alles øyne. Systemets filosofer og teoretikere utpønsket sine doktriner og tegnet sine kart uten hensyn til terrenget. Terrenget, menneskeheten, fikk tilpasse seg eller bli ut-slettet. Systemets egne tilhengere blev utrensket med den begrunnelse at de hadde avveket et visst antall millimeter fra den marxistisk-leninistiske linje.

Og i denne bok strever man med å analysere klassetilhørigheten til et "liten sekt", tilsynelatende totalt uvitende om at det finnes nøyaktig like mange ulike individer som det finnes mennesker, Idag handler arbeiderklassen i de kommunistiske land stikk i strid de kommunistiske doktriner. De er proletarisert og drevet uti en en materiell og kulturell fattigdom som skulle være den beste grobunn for det kommunistiske paradiset. De flommer ut på gatene og krever hele fandenskapet avskaffet.

En liten bunt sitater fra boken:

" ---da han kom hjem fra sitt kjøpmannskap i Moskva ved årsskiftet 1912/30, ---"

Hans virksomhet som representant for Storbritania omtales ikke. Idag er de papirer som blev fratatt ham under rettssaken kommet frem. Man søkte der å redusere hans humanistiske innsats i samarbeidet med Nansen. Nu får man kjennskap til personlige takkebrev fra Nansen hvor denne tallfester det antall ukrainere som kan takke Quisling reddet fra hungerkatastrofen.

I boken søker man å gi leserne inntrykk av at "kjøpmannskap" var det han var opptatt med. Sjøfelt er vel en god karakteristikk.

a for at de blev

Billedtekst: Q. på vei ut av et fly.

Tekst: " Tidligere, i 30-åra, tok han alltid toget."

Hvad er det man egentlig vil si med dette?

Og med dette?

Foto fra Gimle, med Q.

Tekst: "Også han blandt grønne trær, men denne gang ingen tyske fly over? "

Hvorfor denne hånlige tone?

Foto av Q.

Tekst: "Ute på Gimle kastet føreren lange skygger".
Er dette anstendig historiebeskrivelse?

Foto: 1933- NS-første valgplakat -

Tekst: "- forøvrig eneste gang der Føreren ser sine tilhengere rett i øynene. Særlig glad så han sjelden ut."

Om man kaster et blikk på motsvarende side ser man et foto hvor Q. i høy grad ser fotografen rett i øynene. Blar man forøvrig rundt i boken finner man det ene foto etter det andre hvor Q. hilser på sine folk og ser dem kvasst i øynene. Noe som forøvrig de fleste som kom ham nær kan bekrefte var at hans blikk føltes kvasst og enkelte syntes det kunne være ubehagelig.

Det finnes massevis i boken som man kunne ønske å komeetere nærmere, men boken er neppe verd mer oppmerksomhet.

Jeg henviser till min positive innledning. Den har mange gode sider, men gir et totalt feilaktig billede på mange områder.

"Blomstene" på denne siden kan forfleres, slikt er totalt uverdig for forfattere som ønsker å fremstå som anstendige historikere. De burde ha vanskeligheter med å se sine lesere rett i øynene " med det de idag vet.

Okkupasjons- tidens siste tabu

I programserien på NRK-TV i april om Gunnar Sønsteby alias Kjakan ble det nevnt både noen han og noen Asbjørn Sunde alias Osvald «tok».

Når vil hjemmefrontmuseet utlevere listen over de 65 hjemmefronten vedkjenner seg å ha likvidert? Listen er på ingen måte fullstendig.

Det er offentliggjort statistikk over disse 65 ofrene. Blant dem skal det være bare to kvinner, en i 1944 og en i 1945. Statistikken medfører at hverken den 44-årige hustruen til en NS-mann skutt av nordmenn i engelsk uniform påsken 1941, eller fru Rachel Feldmann (51) som ble slått bevisstløs med stokker, robbet og senket med stener i Skrikerudtjern i oktober 1942 av de som hadde påtatt seg å lose henne og mannen til Sverige, er regnet med. Vi kan også utelukke den norske kvinnen på 36 år som i 1944 ble drept i København, fordi det ifølge denne statistikken ikke ble likvidert nordmenn i utlandet.

Men er den likviderte kvinnen i 1944 hun som i mai sto i Oslo sammen med en lege da det kom en på sykkel forbi og skjøt begge? Hun døde. Han overlevde. Etter fire års fengsel i etterkrigstiden ble han blankt frifunnet.

Eller var det lensmannsfruen (40) i Nedre Eiker som i juni 1944 sammen med sin mann ble drept av en granat mens hun lå i ektesengen?

Den andre granaten havnet heldigvis i gangen og ikke på barneværelset. Barna på ti og tolv år glemte nok aldri det synet som møtte dem på foreldrenes soverom.

Tyskerne skjøt for øvrig hennes bror.

Eller var det husholdersken fra Kvikne, forlovet med sin arbeidsgiver, som ble bortført av menn i bil i november 1944 og funnet nakkeskutt i Orkla neste vår?

Eller er den kvinnen representantene for de lovlige myndigheter erkjenner å ha drept en helt annen? Tilsvarende tanker kan man gjøre seg om den likviderte kvinnen i 1945.

Det har aldri blitt tillatt å stille spørsmål ved berettigelsen av disse likvidasjonene. Det er mye som tyder på at slett ikke alle «lovlige likvidasjoner» var like godt begrunnet. Hvem er det man beskytter ved fortsatt å nekte å utlevere listen?

I.C. STRIDSKLEV,
Skien